

Kedves Környékbéliek!

Ha mondjuk, ha nem: tör ránk a karácsony! Már halljuk a rádióban, látjuk a tévében és olvassuk az újságokban. Kívánják nekünk a boldog családi idillt, amikor anyuka, apuka ül csendben s örömeinek bimbóztatására a népes család ünneplően viháncol. És persze minden harsány cég arra invitál, hogy a szép ünnepet egyedüli remek portékájukkal tegyük még szebbé.

Sokunknak a december a szolid ellenállás ideje: miből, mennyit, hogyan, kinek? Ilyenkorra már nagyjából kiderül, hogy a cégbeli Mikulás mit eszen az otthoni fizetési dobozkába. Rájöhettünk, hogy a politikusok anyagi karának csabos éneke előcsalogatja-e a politikai Megváltót, hogy együtt vegyenek visszább a nemzeti harács lendületéből.

A magunkfajta „nagy gyerekeknek” ilyenkor már lanyhul a kíváncsiságunka.

Mivel ünneprontók semmiképp se szeretnénk lenni, marad az előkészületi tennivalók legnagyobbika, a söprés. Az otthon körüli rendteremtés. Mert ha nem tesszük meg magunk, megteszi ugyan helyettünk a természet, mindent betakar fehér hóleplel. Viszont: nincs kellemetlenebb a szőnyeg alá seprert szemétnél. A hó alatt hagyott piszoknál. Erre tekintettel ajánlom Önöknek a sándorfalvi söprésőket.

Vallják: új seprő – jól seper! Ha a sándorfalviak kuglipályából lett söprügyárára gondolunk, igaz a nép bölcsellete. Remélhetőleg az idő nem söpörte el teljesen a söprükötők abbéli felismerését, hogy az új igazából akkor ér sokat, ha messzi tájon – Amerikában, Japánban – seper.

A kistelekiek a saját házuk előtt kénytelenek söprögetni. Ahogy beszéltek egyesek, az új seprő mégse seper jól. Vagyis, inkább csak kiseper. Mint ismert a kisváros általános iskolájába új igazgatót jelölt a korábbi képviselő-testület. A mostani is megerősítette az előzők döntését. Mindössze pár hónapig tarthatta magát ez az elhatározás, mert a minap, a témánál maradvány: hibát találtak a söprésben. Amint Önök is olvashatták, az önkormányzat képviselői nagy többséggel elfogadták az oktatási bizottság javaslatát és posztjának elhagyására szólították föl a tisztében nemrég megerősített iskolaigazgatót. Rákérdeztünk egyik képviselőre: miért tették? Megkaptuk választát. Közöttével várunk mégis muszáj, mivel a helyet most a friss történet foglalja: új vezetéssel vég a bűn üldözésének a kisteleki rendőrkapitányság...

Majeros Tibor

Oda a faszor is...

A vilmaszállási fák alatt többé már nem lehet hűsölni. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Amikor halljuk, látjuk a vandál pusztítás fájdalmas nyomait, elfog bennünket a kétely: hova jut a mi világunk? Folygújtják a templomot, letarolják a hívőst adó fasort, elhajtják a keszervel nevelt állatot. Felénk a tanyai galádságot igazából az autó, a motoros fűrés és a rádiótelefon hozta. Ha ma valakit kirámoznak – mint tették azt Síposék kisteleki tanyájával, vagy Gyifkóék, Bárkányiék istállójával – hiába indulnak el a jó nyomon, a tolvajbanda egérvut szerezhet, kézi telefonnal, gyors kocsival. Mire a rend őreit lendületbe jönnék, a lopók már minden nyomot eltüntet-

nek. Amint a bajbajutottak mondják, hiába nevezik meg a föltételezett tolvajokat, a rendőrség emberei tárják karjukat. Nem lehet bizonyítani, hogy valóban azok tetették, akikre a nép gondol. Olyanok a szabályok, hogy inkább raboljanak ki tíz becsületes családot, minthogy egy bűnös is – bizonyíték nélkül a hűvösre kerüljön.

Gondolhatjuk ezt a vilmaszállási letarolt faszor látán is. Belekalkulálva, persze, lehet hogy engedélye volt a motorosfűrészes csapatnak, amely pillanatok alatt eltüntette a táj színteléndületbe jönnék, a lopók már minden nyomot eltüntet-

M. T.

● Seprősök a sándorfalvi kuglipályán

A szálalt cirok mesterei

Ha égnek áll ezer seprűszál – minden a legnagyobb rendben! (Fotó: Gyenes Kálmán)

Az ötvenes évek elején a kocsmából hamar lett üzem, most meg éppen a gyár alakul gyorsan italmérővé. Az uralmi elit vágját magunk körül is tapasztalhatjuk: világunk inkább a vendéglők, kocsmák meg más ivópénznyelő helyek sokadalmát szüli. Szinte fehér holló a sándorfalvi söprügyár, hiszen abban még mindig söprüket kötnek. Pedig, a helyén valaha kocsmái kuglipálya volt...

– Kibírtunk minden átalakulást, de lehet, hogy 35 év után változtatnunk lesz muszáj a szövetségi formán.

● **Nocsak?!**

– Elképzelhető, hogy kft.-vé alakulunk.

● **Ha jó a cégnek, akkor miért ne...**

– Reméljük, marad minden, ahogy van, csak könnyebben jutunk majd hitelhez. A vagyont a szövetségi törvényre tekintettel osztottuk föl, de a kényszer víz rá bennünket, hogy változtassunk.

Mondhatnánk: magánügy, de nem mondjuk, mert szándékkal maguk ellen bizonyára nem cselekszenek. Horváth János elnök említi: jó a keletje a sándorfalvi söprünek. Japánba, Amerikába és a nyugati országokba viszik azokat. Hogy játékos kedvünk ne csüggedjen, hozzátehetjük: akkor jó a Nyugatja is. Ha már a világ gazdagabb fele a vevő a falusi portékára.

● **Hallani manapság otthoni söprükötőkről is...**

– Az igazi mestermunkát már kevesen művelik, inkább vállalkozók készítenek söprüket. Európa legnagyobb söprügyára, a szegedi már bezárt. Nagyobb mennyiséget csak mi gyártunk még, körülbelül hetvenfélét. Szerencsénk az alakulásunk óta a termékek 99 százalékát exportra. Évi 100 millió forint az árbevételünk.

A kocsihalmokban érkező egyszerű parasztcirok hamar falja a szalazógépet; tekeri, rázza, pörgeti a többi csodamasina. Csörög, csatog, terül, tekeredik meg csiná minden mindent, mire megkapja a kissöprü a végleges formáját. Mire söprü-

alkalmosság lesz, már bele is porciózzák a kívánt dobozba. Hogy tudjuk mire megy a sándorfalvi söprükötés bele kell esnünk, annak a kellős közepébe. Mondjuk épp a magológéphez. Fischer Józsefné a szegedi textilgyár fonónője volt míg meg nem szűnt a városi munkahelye. Onnét került haza a seprükötőkhöz. Két kézzel nyomkodja a pörgőmorgó vasfésűhöz a készre kötött söprüket. Így húzza le a cirokszemeket. Átfésüli a szálakat. Minden seprű átmege a kezén. Ami nem, az már nem is söprü – mondja. Szomszédja, Szekeres László, pincéretet megszegeyentő gyorsasággal pakolja tele a kezét kissöprükkel s áll be az állványhoz s mint a legjobbn nyílhegyvető bajnok az

Eurosporton, veri föl azokat a kiálló szegvegekre. Egy dobás, egy seprű, két dobás, két seprű, s a végén mind áll a vártán, a szárítóba induló állványhoz. Naponta ezresével akad a helyén a söprü. Illik rákérdezni:

● **Szokott dartsozni?**

– Versenyezni nem járok. Nincs rá időm. Néha a haverokkal kijátsszuk a formákat.

● **Gondolom, mindig ön a nyerő!**

– Mikor hogy. A játéktól függ. A bullozánál inkább – mondja s mint a sorozatlóvő, veri ismét szöghegyre az újabb adagot. A seprűfa szépen telik, olyan idővel, mint a glédába trombitált hadtest. Szekeres úr ennek az igazi mestere. Hamar odébb is tolja az ezredet, hogy sorakoztathassa a másikat.

Különben az előkészítő, a kötő, a varró, a szárító, a ragasztó, a magozó, az adjusztáló, a festő és az osztályozó után kezes söprü lesz a kócos udvari cirokból. „Vágott” vagy éppen „hőgyre vert”, nyeles, nyéltelen, hajra, óra alkalmas, festett, festetlen meg minden, amit ember kitalálhat. Kísérőül szegődtetett Herczeg Aranka nem szól semmit, neki mindennapos ez a munka. Olyan nagy érdekesség nincs benne.

– Mindegy milyen – állapítjuk meg a végén –, a lényeg, az hogy az új söprü jól söpörjön. S amit Horváth János, a Sándorfalvi Vegyesipari Szövetkezet névre azonosítható Sáviszról elárulta, az pillanatnyilag három helyre is adózik. Az itteni falu vég már Szatymaz, ott az egyik telepük, a másik meg, ahonnet a cirkot hozzák – Mezőkovácsháza. Innen seprik a pénzt – az állam nagy bukszájába. Az már más kérdés, hogy a kemény munkával megkeresett száz forintot, manapság miért érzik csak felig a zsebekben.

Tán csak nem azért, mert a hálátlan adózatók seprűje is kiválóan seper? Holott, már az nem is annyira új...

Majeros Tibor

„Reszkesettek, lótolvajok!”

Kistelek új rendőrkapitánya, Szőrényi Endre. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Kisteleken a jövő héttől új kapitány látja el a rendőrkapitányság vezetését. Szőrényi Endre alezredes határozott, kemény fellépést ígér a bűnözőkkel szemben, de a fegyelmet elvárja a kapitányságon belül is, mert csak így érhet el eredményt.

Szőrényi Endre alezredes 25 éve rendőr. Járórként szerelt fel, azután körzeti megbízott lett. Munka közben elvégezte a rendőrtiszt iskolát, 1986-ban pedig a szegedi rendőrkapitányság osztályvezetője lett, s mintegy 300 fős állománynak parancsolt. 1991-től a megyei közrendvédelmi osztályvezetőjeként került a kisteleki kapitányi székbe. Szőrényi Endre előtt nem ismeretlen Kistelek és környéke, hiszen városi osztályvezetőként hozzá tartozott az akkori kisteleki őrs.

● **Miért volt szükség a váltásra?**

– Két héttel ezelőtt a kisteleki rendőrkapitányság munkát főkapitányi szinten értékeltük. A főkapitány elégedetlen volt az itteni tevékenységgel, s engem kért meg arra, hogy vállaljam el a tisztet.

● **Mi volt az elégedetlenség oka?**

– A lakosság biztonságér-

zetét meglehetősen alacsonynak ítélte a főkapitány. Ezért a bűnügyi és a közrendvédelmi osztályvezetőnek mennie kellett. Helyükre került ide Nagy József őrnagy, aki a megyei főkapitányság bűnügyi osztályának oszlopos tagja, a közrendvédelmi és közlekedési osztály leendő vezetője, Vincze Sándor zászlós most végzi a Rendőrtiszt Főiskolát. Nagyon fontos, hogy a

kisteleki polgármester, Ott József is biztosított támogatásáról.

● **Milyen felfogásban vezet majd a kapitányságot?**

– Úgy közelíttem meg a közbiztonságot, hogy az állampolgár hogyan ítéli meg a saját biztonságát. Ennek érdekében most folyik a tanyai lakosság hangulatának felmérése. Lényegesen javítani kell a bűnügyi munka

színtvonalát, s nyomozás eredményességét. Most 38 százalékos az ismeretlen tettesek ellen indított eljárások felderítési mutatója, de ezt a számot jelentősen javíthatjuk. Amikor Kisteleken őrs működött, s a szegedi kapitányság alá tartozott, akkor 1988-ban 72 százalékos volt az eredményesség. Ha nem is érjük el ezt az eredményt, az 50 százalék fölöttit már sikernek értékelem, s ez tel-

jesíthető. A rendőrkapitányságon belül pedig rendet és fegyelmet szeretnék látni. Következetes számonkérő, eligazító, beszámoló és ellenőrző tevékenységgel akarom minden egyes szolgálati ágon tartani a kezemet. Soha nem tartom meg a lazaságot. A kisteleki kapitányságon jól képzett nyomozók és rendőrök vannak, akikkel lehet együtt dolgozni.

● **Milyen bűncselekmények fordulnak elő leggyakrabban Kisteleken és környékén?**

– Rendkívüli módon elszaporodtak az állatlopások. Például most négy ellopott lovat keresünk. Vannak bizonyított információink, beszámoltattam az ügyet vizsgáló nyomozót, s úgy tűnik megkerülnek a lovak. Ez már négy eredményes ügyet jelent. Hozzátartozik, hogy én bűnügyi szemléletű vagyok, hiszen ez számít a legtöbb esetben. S ezen a téren nincsenek kis és nagy ügyek, mindegyikkel egyforma intenzitással kell foglalkozni. Az én kapitányságom alatt a körzeti megbízottak is nyomozni fognak, hiszen az egyszerűbb ügyek felderítése során olyan kapcsolatokra tesznek szert az állampolgárokkal, amelyekkel a későbbi munkájuk is eredményesebb lesz.

Arató László